

ชื่อเรื่อง รูปแบบการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชายหาดเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ควบคู่การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และพัฒนาการเรียนรู้ในพื้นที่ชายฝั่ง กรณีศึกษาหาดหัวกอบริเวณค่าย 1 อุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้วิจัย ศิรินทรภรณ์ บุญจันทร์

ปีการศึกษา 2568

บทคัดย่อ

ชื่อวิจัย รูปแบบการใช้ประโยชน์ทรายชายหาดเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ควบคู่การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
และพัฒนาระบบเรียนรู้ในพื้นที่ชายฝั่ง กรณีศึกษาหาดหัวกอบบริเวณค่าย 1 อุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้วิจัย นางสาวศิรินทรภรณ์ บุญจันทร์

ปีที่วิจัย 2568

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการใช้ประโยชน์ทรายชายหาดในการส่งเสริมสุขภาพ
ควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาระบบเรียนรู้เชิงวิทยาศาสตร์ในพื้นที่ชายฝั่ง
โดยใช้กรณีศึกษาที่หาดหัวกอบบริเวณค่าย 1 อุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพของทรายชายหาด ทั้งในเชิงคุณสมบัติทางกายภาพ เคมี
และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการทำสปาทราย (Psammotherapy)

กระบวนการวิจัยใช้แนวทางเชิงพัฒนา (Research and Development: R&D)

โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับผู้ให้บริการสปาทรายจำนวน 20 คน ในเขตชายฝั่งจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาทางทฤษฎี แนวทางการบริการที่ได้มาตรฐาน และการลงมือปฏิบัติจริงในพื้นที่
จากนั้นจึงนำไปสู่การทดลองกิจกรรม “Sand and Sea Therapy” เพื่อทดสอบต้นแบบการใช้ประโยชน์ทรายชายหาด
และประเมินผลในมิติด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และการมีจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ผลการวิจัยพบว่า ทรายในบริเวณที่ศึกษา มีองค์ประกอบของแร่ควอตซ์และเฟลด์สปาร์ในระดับที่เหมาะสม
ไม่มีการปนเปื้อนของโลหะหนักตามเกณฑ์ความปลอดภัย ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ทักษะ
และจิตสำนึกในการให้บริการสปาทรายตามแนวทางสากล
และสามารถเป็นต้นแบบในการถ่ายทอดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
รูปแบบกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นครอบคลุมทั้งการบำบัดสุขภาพเชิงธรรมชาติ การจัดเวิร์กช็อปการเรียนรู้
และกิจกรรมจิตอาสาเพื่อสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยคือ ควรมีการขยายผลการพัฒนามาตรฐานการให้บริการสปาทรายในระดับท้องถิ่นและภูมิภาค
พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการกิจกรรมกับการเรียนรู้ในสถานศึกษาและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: ทรายชายหาด, สปาทราย, สุขภาพ, การอนุรักษ์, การเรียนรู้ชายฝั่ง, Psammotherapy, หว้ากอ

ที่อยู่อ้างอิง (URL) : <https://publish.vichakan.net/show/1445>

วันที่ดำเนินการเผยแพร่ : 30 กรกฎาคม 2568

พิมพ์ : วันที่ 3 พฤษภาคม 2569 เวลา 16.59 น.